

אָונָעַס אִיּוֹ גְּעוּוֹן, אָונָדִיּוֹ מַעֲנְטְשָׁן הָאָבָן וֵיךְ אֶגְּנָעַ
הַוִּיבָן מַעֲרָן אַיְפָן וַעֲוִיכָט פָּוֹן דַעַר עַרְד, אָונָבָן בָּיּ
זַיּוֹנָעַן גַּעַבָּרָן גַּעַוָּרָן טַעַכְטָעָר, *הָאָבָן דִי זַיּוֹנָפָן
גָּאַטָּי גַּעַוָּעַן דִי טַעַכְטָעָר פָּוֹן מַעֲנְטְשָׁן אָונָזַיּוֹנָעַן שִׁין,
אָונָזַיּוֹנָעַן הָאָבָן זַיּוֹךְ גַּעַנוּמָעַן וַיְיַבְעָר וַעַמְעַגְנָאָר זַיּוֹנָעַן
אַיְסָדְעַרְוּיְלָט. *הָאָט גָּאַט גַּעַוָּאָט: מִיּוֹנָסְט וְאַלְנִיט
בְּלִיבָן אָינָדָעַם מַעֲנְטְשָׁן אַיְפָאַבְיק, וַעֲרוֹם עַר אִיּוֹ
פָּאַרְט פְּלִישָׁ; נַאֲר זַיּוֹעַ טַעַג זָאַלְן זַיּוֹנָהָנְדָרָט אָונָ
צְוָאנְצִיק יָאָר.

*דִי נַפְּלִילִים זַיּוֹנָעַן גַּעַוָּעַן אַיְפָאַבְיק דַעַר עַרְד אִיּוֹ גְּעַנְעַ
טַעַג-אָינָאַיר דַעַרְנָאָך-זַיּוֹנָעַן דִי זַיּוֹנָפָן גָּאַט פְּלָעָעַן קְוָמָעַן
צַו דִי טַעַכְטָעָר פָּוֹן מַעֲנְטְשָׁן, אָונָזַיּוֹנָעַן פָּוֹן גַּעַבְעָרָן פָּוֹן
זַיּוֹנָעַן: דָּאָס זַיּוֹנָעַן דִי גַּיְבָּוּרִים וְאָס פָּוֹן פָּאַרְצִיְּטָן, מַעֲנָעַר
מִיט אַזְמָעַן.

אָונָגָט הָאָט גַּעַוָּעַן אָוּרִיס אַיְפָאַבְיק דַעַר עַרְד, אָונָדִיּוֹ גַּאֲנְצָע טַרְאַכְטָוָגָן פָּוֹן דִי
מַחְשָׁבָות פָּוֹן זַיּוֹנָהָרָצָן אִיּוֹ רַק צּוֹם בִּיּוֹן אַגְּנָצָן טָאגָן. *אָונָגָט הָאָט חַרְתָּה גַּעַהְאָט וְאָס עַר הָאָט גַּעַמְאָכָט דֻּעָם
מַעֲנְטְשָׁן אַיְפָאַבְיק דַעַר עַרְד, אָונָעַר אַיְקָה בָּאַשָּׁאָפָן, פָּוֹן דֻּעָם גַּעַוִיכָט
דֻּעָם מַעֲנְטְשָׁן וְאָס אַיְקָה אַבָּה בָּאַשָּׁאָפָן, פָּוֹן דֻּעָם גַּעַוִיכָט
בֵּין אַפְּגָלָלָל הַיְמָלָל; וַעֲרוֹם אַיְקָה חַרְתָּה וְאָס אַיְקָה זַיּוֹנָעַן לִיְטוּלְקִית
אַיּוֹן פָּוֹן גָּאַט.

נָ

אַלְהָ קְיָלָתָה נַחַנְךָ אִישׁ צְדִיק פָּמִים דַהָה בְּלַרְתָּיו ט
אַתְּדָאָלָהָם דַתְּהָלָדִים: נַוְלָד נַחַט שְׁלָשָׁה בְּנָם אַתְּ דִי
שֵׁם אַתְּלָהָם וְאַתְּגָּתָה: וְתַשְׁתַּתְהָרָאָז לְפָנֵי הָאָלָהָם אַיּוֹ
וְתַפְלָלָ דָאָרָז דָמָס: נַוְרָא אַלְהָם אַתְּדָאָרָז וְתַעַהָה בִ
נְשָׁחָתָה קְרִידָשָׁהָתָה בְּלַבְשָׂר אַתְּדָרָבָו עַלְדָאָרָז: ס
וְאָמֵר אַלְהָם לְנַחַט קְרַן בְּלַבְשָׂול בָּא לְפָנֵי בְּרִמְלָאָה י
הָאָרָז דָמָס מְפַעֵּרָם וְהַעַנְעַמְשָׁה מְשֻׁחָרָם אַתְּדָאָרָז: עַשְׂה י
לְהָדְקָה עַצְרָנְפָר קְיָם תְּשַׁעַה אַתְּדָמְבָּה וְכְפָרָת אַתְּה
מְבִית וְמְחַזֵּן בְּכֶפֶר: וְהָאַשְׁר תְּשַׁעַה אַתְּה שְׁלָשָׁ מְאוֹת
אַמְּהָ אַדְקָה תַּהְבָּה חַמְשָׁה אַמְּהָ רְחַבָּה וְשְׁלָשָׁים אַמְּהָ
קְוָמָתָה: צָדְרָה וְתַעַשְׂה לְתַבָּה וְאַלְמָה תְּבָלָה מְלַמְלָה ט
וְפַתְחָה תַּהְבָּה בְּצִדְקָה תְּשַׁעַם פְּחַתָּם שְׁנַיִם וְשְׁלִשָּׁם
תְּשַׁעַשְׁה: *אָנָיּוֹ דָהָנִי מְבָיא אַתְּדָמְבָּל מִים עַלְדָאָרָז
דָעַר תַּבָּה, פּוֹפְצִיק אַיְלָן אַיְרָבְּרִיט, אָונָדְרִיסִיק אַיְלָן אַיְרָהָרָז
אָונָזַיּוֹךְ אַיּוֹל נְדִי בְּרִיטָן וְאַלְסָטוֹ זַיּוֹנָגָן פָּוֹן אַיְבָן; אָונָדָעַנְדִּיקָן פָּוֹן
מִיט אָונָגְנָטָרָשָׁן, צְוִיְּטָן, אָונָדְרִיטָן שְׁטָאָק וְאַלְסָטוֹ זַיּוֹנָטָן;
*דִי מְלָאָכִים.

*דָּאָס אִיּוֹ דִי גַּעַשְׁכְּטָעָר פָּוֹן נְחָן, נַחַז אִיּוֹ גְּעַוָּעַן אַ
וְרַעַכְטָעָר, עַרְלַעְכָּר מִן אִין זַיּוֹן דָוָר; מִיט גָּאַט אִיּוֹ
גְּעַנְגָּנוּנָה. *אָונָנָה הָאָט גַּעַבָּרָן גַּעַוָּרָן דְרִי זַיּוֹנָה: שָׁם, חָמָ
אָונָיְתָה. **אָונָדִיּוֹרָד אַיְקָה פָּאַרְדָּאָרָבָן גַּעַוָּרָן פָּאַרְ
גָּאַט, אָונָדִיּוֹרָד אַיְקָה פְּוָל גַּעַוָּרָן מִיט אַוְמְרָעָט. ***אָונָ
גָּאַט הָאָט גַּעַוָּעַן דִי עַרְד, עַרְשָׁת זַיּוֹאַיְקָה פָּאַרְדָּאָרָבָן, וְיַיְלָל
יַעַתְּעַדְעָר לְיַיְבָה הָאָט פָּאַרְדָּאָרָבָן זַיּוֹן וְעַגְּוַיְךְ אַיְפָאַבְיק
עַרְד. ****אָונָגָט הָאָט גַּעַוָּאָט צַו נְחָן: דַעַר סְוֹפָה פָּוֹן אַלְעָ
לִיְבָר אַיּוֹ גַּעַקְוָמָעָן פָּאַרְמָר, וַעֲרוֹם דִי עַרְד אַיּוֹ פְּוָל
מִיט אַוְמְרָעָט דָוָר זַיּוֹנָה: אָונָזַע, אַיְקָה בְּרַעְנָג זַיּוֹנָעָט
דַעַר עַרְד. *****מַאֲךָ דִיר אַתְּה פָּוֹן פִּימָסְהָאָלָזָן: אָונָ
קָאַמְּרָעָן זָאַלְסָטוֹ מִאָכָן דִי תַּבָּה, אָונָזַעָט זַיּוֹנָעָט וְאַיְסָפְעָן
פָּוֹן אַינְעוּוֹיְינִיק אָונָפָן אַיְסְנוּוֹיְינִיק מִיט פָעָר. ****אָונָאַט
וְיַדוֹ זָאַלְסָטוֹ זַיּוֹנָעָט זַיּוֹנָעָט: דְרִי הַוְנְדָרָט אַיְלָן דִי לְעַמְנָפָן
דַעַר תַּבָּה, פּוֹפְצִיק אַיְלָן אַיְרָבְּרִיט, אָונָדְרִיסִיק אַיְלָן אַיְרָהָרָז
אָונָזַיּוֹךְ אַיּוֹל נְדִי בְּרִיטָן וְאַלְסָטוֹ זַיּוֹנָגָן פָּוֹן אַיְבָן; אָונָדָעַנְדִּיקָן פָּוֹן
מִיט אָונָגְנָטָרָשָׁן, צְוִיְּטָן, אָונָדְרִיטָן שְׁטָאָק וְאַלְסָטוֹ זַיּוֹנָטָן;

לשעת פל-בשר אשרבו רוח חיים מוחת הנשים כל
אשר בארץ גועז: והקומי אתי-בריתך אתקד ובאות אל-
ההבה אהה ובגינך ואשתך וישראליך אהך: ומיכלך
מפל-בשר שעינם מכל חכמך אל-ההבה להחותך אתקד
ויבר ויקבה ידו: מהעוף למינוחו ומנדרת הרמה למין
מפל רמש הארפה למיניו שעינם מפל בבא אלך
להחותך: ואחה קחילך מפל-מאכל אל אשר אכל ואספה
אלך ורעה לך ולך לאכלה: ויעש לך בכל אשר צעה
אתו אלדים בן עשה:

ויאמר יהוה לנו באיתה ובלייתך אל תהכה כי
ההנוריה תקח לך שבעה שביעי איש ואשתו ונקד
הברכה אשר לא טהרה קoa שנים אש ואשתו: נס-
מעוֹת השם שבעה שביעי זכר ונקבה לחות ורע על-
פני כל הארץ: כי למים עוד שבעה אנבי מטהיר על-
הארץ ארבעים ים וארבעים לילה ומלותו את כל
הימים אשר ישתיו מיל פג הארץ מה: ויעש נח כל
אשר צו יהוה: ונה בקדש מאות שנה וטבול הלה
מים על הארץ: ונבא נח ובנו ואשתו גרשנביו אותו אל-
הברכה מפניהם המבול: מיד רבבה מה רוחה ונקד
הברכה אשר איננה טהורה ומוקדעת ובל אשרך מש-
על הארץ מה: שנים שנים באו אליהם אל תהכה זכר
וילכה באשר צעה אליהם אתיהם: ווינו לשבעת תמים
ומין המבול קדו על הארץ: בseven ששים שנה לחירות
נח בחרש והשוו בשבעה עשור יום להחרש ביום זה
ונברעו בלמעינות החום רפה וארכבת דשימים נפתחו:

⁵ אמי נוח הנטו ונטטו אוני ווילג זונט גאנט האט אים באפוייליג דעם גאנצן באשטייננד וואס איך האב געמאכט. פון דעם געוויכט פון דער ערעד.

¹⁰ און עס איז געועען צו זיבען טאג, איזו איז דאס ואסער פון מבול געועען אויף דער ערעד. " אין דעם זעקס הונדערטסטן יאר פון נוחס לעבן, אין צויטין חודש, אין זיבענטן טאג פון חודש, אין דעמאזין טאג האבן אויסגעבראָן אלע קוואלן פון גרייסן תקומות, און די פענצעטער פון הימל האבן זיך געעפנט.

ערד, אומצוברעגען יעטוחעדער ל'יב וואס אין אים אי
דא אין אַטָּעָם פֿוֹן לְעֵבֶן, פֿוֹן אָונְטָעָרָן הִימָּל; אַלְץ וואס
אויף דער ערְד וועט אָוּמְקָמוּעַן.¹⁸ אַבְעָר אַיך וועל אויפֿ-
שטעלן מײַן בּוֹנְד מִיט דִּיר, אָוֹן וועסט אַרְיִינְגִּין אַין דער
תְּבָהָה, דו אָוֹן דִּינְעַזְוַן, אָוֹן דִּין ווּיְבָ, אָוֹן דִּינְעַזְוַן
ווּיְבָעָר, מִיט דִּיר.¹⁹ אָוֹן פֿוֹן אַלְץ וואס לְעֵבֶט, פֿוֹן אַלְעַ
ליְבָעָר, זָאַלְסְטוֹ אַרְיִינְבּוֹרְעַגְעַן צֹ צֹוֹיַּה פֿוֹן אִיטְלָעָכְן
אַין דער תְּבָהָה, אויף צֹ דֻרְהָאַלְטָן בּיְמָם לְעֵבֶן מִיט דִּיר;
אַזְכָּר אָוֹן אַנְקָבָה זָאַלְזַן זַיְזַיְן.²⁰ פֿוֹן דִּי פּוֹיגְלָעָן לְוִיט
וּיְעַרְעַמְּנִים, אָוֹן פֿוֹן דִּי בְּהָמוֹת לְוִיט וּיְעַרְעַמְּנִים, פֿוֹן
אַלְעַ שְׁרַצִּים פֿוֹן דער ערְד לְוִיט זַיְעַרְעַמְּנִים, צֹ צֹוֹיַּה
פֿוֹן אִיטְלָעָכְן זָאַלְזַן אַרְיִינְגִּין צֹ דִּיר, אויף צֹ דֻרְהָאַלְטָן
בּיְמָם לְעֵבֶן.²¹ אָוֹן דוּ נָעַם דִּיר פֿוֹן יעַטְחוּדָעָר עַסְנוֹאָרָגָן
וְאָס וּוֹעֲרַת גּוֹעַסְן, אָוֹן זָאַמְלַ אַיְזַן צֹ דִּיר, כְּדִי עַס זָאַל
זַיְזַיְן פְּאַר דִּיר אָוֹן פְּאַר וְזַיְזַיְן עַסְן.

האט אים באפויין, אווי האט ער געטאן.

ד און גאט האט געזאגט צו נחן: גי ארין דו און דין
גאנץ היזנערוינט אין דער תורה, ווארום דיך האב
איך גזען גערעכט פאר מיר אין דעםדאוקין זור. ² פון
אלע רײַנע בהמות זאלסטע דיר נעמען צו זיבּן און זיבּן,

איטלעכט מיט זיין פאר; און פון די בהמות וואס זיין זיין
הוינולש פון גימיל או זיינה איט זיינה או ער אונ איז גדי

“וְאֶרְזָם אֵין זִבְן טַג אֲרוּם, מִאֵךְ רַעֲנָנָן אֹיֵף דָעַת

“אוֹן נָח הַאֲט גַעְטָאָן אוּוִי וּאַלְץ וּאַס גַאַט הַאֲט אַיִּינָן”
דעם גאנצן באשטיינדאָן וואָס אַיך האָב גַעְמָאָכְט, פָּונְדָע דעם גַעְמָאָכְט

¹² און דער רען איז געווען אויף דער ערעד פערצ'יק טעו
און פערצ'יק נעכט.

¹³ אין דעדאַוִיכָן אַיגְעָנוּם טָאג זַיְעָן אַרְיֶינְגָעַ
יגְעָנוּ נָחַ, אֹן שֵׁם, אֹן חַם, אֹן יְפָתָה, נָחַס זַיַּן, אֹן נָחַס
וּזְבָבָ, אֹן דִּידְרָי וּיְבָעָר פָּונְזַיְעָן זַיְעָן מִיטַּזְיָי, אֹן דָּעַר
תָּבָה; ¹⁴ זַיְיָ, אֹן אַלְעַ חַיּוֹת לֹוִיט וּיְעָרָעַ מִינִים, אֹן אַלְעַ
בָּהָמוֹת לֹוִיט וּיְעָרָעַ מִינִים, אֹן אַלְעַ שְׁרָצִים וְאָסָ קְרִיכָן
אוֹיפָךְ דָּעַר עֲרָד לֹוִיט וּיְעָרָעַ מִינִים, אֹן אַלְעַ עַופּוֹת לֹוִיט
וּיְעָרָעַ מִינִים, אַיטְלָעַךְ פּוֹגָל, אַיטְלָעַךְ גַּעֲפָלִיגָל. ¹⁵ אֹן
צַוְיָי זַיְעָן אַרְיֶינְגָעָנוּן צַוְנָחַן אֹן דָעַר תָּבָה, צַוְצַוְיָי,
צַוְצַוְיָי פָּונְזַי אַלְעַ לְיְבָעָר וְאָס אַיְן זַיְיָ אַיְזָדָאָן אַטְעָם
פּוֹנְזָן לְעַבָּן. ¹⁶ אֹן דִּי וְאָס זַיְעָן אַרְיֶינְגָעָנוּן, זַיְעָן
אַרְיֶינְגָעָנוּן אַ זְכָר אֹן אַנְקָבָה פָּונְזַי אַלְעַ לְיְבָעָר, אֹוֵי
זַיְיָ גַּטְתָּהָט אַיְם בָּאָפּוֹילָן; אֹן גַּטְתָּהָט אַיְטָט פָּאָרְשָׁלָאָטָן
הַגְּנָטוּר אִים.

¹⁷ און דער מבול איז געווען פערצ'יך טענו אויף דער ערעד, און די וואסערן האבן זיך געמערט, און זיין האבן געטראגן די תבה, און זיין האט זיך אויפגעוויבן אייבער דער ערעד. ¹⁸ און די וואסערן האבן זיך געשטארקט, און האבן זיך זיין ערעד געמערט אויף דער ערעד, און די תבה איי גענאנגען אויף דער אויבערפלעך פון די וואסערן.

10 און די וואסערן האבן זיך זיינער גאנשטארקט אויף דער ערעד; און עס זיינען פאַרדעקט געווארן אלע הוייכע האבן זיך די וואסערן גאנשטארקט, און די בערג זיינען ר ליב וואס באָחוועט זיך אויף דער ערעד, ס"א קרייכט אויף דער ערעד, און יעתוועדר מענטשן; עדיקן אַטְעָם, אלץ וואס אויף דער יבשה, איז גאנשטארבן. יפּן גזוייכט פון דער ערעד, פון א מענטשן בייז א בהמה, קקט געווארן פון דער ערעד, און נאָר נח איז געבליבן, און גאנשטארקט אויף דער ערעד הונדערט און פופציק טאג.

¹ און גאנט האט געדאכט אן נחן, און אן אלע חיוט, און אן אלע בהמות, וואס מיט אים אין דער תורה, און גאנט האט געמאכט ארייברגזין א ווינט אויפֿ דער ערֵד, און די וואסערן האבן זיך אַינְגָעַשְׁטִילֶט. ² און עס זייןען פֿאַרְשְׁטָאָפְּט געווארן די קוואלן פֿון תְּהֻבָּם, און די פֿעַנְצְּטָעָר פֿון הַיְמָל; און דער רעגן פֿון הַיְמָל איז פֿאַרְהַאֲלָטָן געווארן. ³ און די וואסערן האבן געהאלטן איז אַיִין אַפְּטָרָעָטן פֿון דער ערֵד; און די וואסערן זייןען געמיינְעָרט געווארן צומּ סָוףּ פֿון הנְּגִיד דערט און פֿוֹטְזִיק טען. ⁴ און די חַבָּה האט גערזּות אַיִין זַיְבָּעָטָן חַודְשָׁ, אַיִיךְ זַיְבָּעָטָן טָאגּ פֿון חַודְשָׁ, אַיִיךְ די בערְגָּן פֿון אַרְרטָן.

וַיְהִי נִתְשָׁם עַל־דָּאָרֶן אַרְכָּעִים יוֹם וַאֲרָכָּעִים לֵילָה: י
בַּעֲצָם חֵוָם דָּוָה בָּא נָה וְשִׁפְיוֹתָם גַּבְּתָנָה וְאַשָּׁתָּה י
לָה וְשִׁלְשָׁתָנָה נְשִׁירְבָּנוּ אַתָּם אַלְתַּהְבָּהָה: הַמָּה וּכְלַדְּתָחָה י
לִמְנָה וּכְלַדְּתָבָחָה לִמְנָה וּכְלַדְּרָמָשׁ דְּרָמָשׁ עַל־
דָּאָרֶן לְמִינְחוֹ וּכְלַדְּחָעוֹרָה לְמִנְחוֹ כֶּל צְפָרָה בְּלָבָגָנָה:
וְיַבָּא אַלְיָנָה אַלְתַּהְבָּהָה שָׁנָים שְׁלִימָם מְכֻלְדָבָשָׁל אַשְׁר־^{טו}
בְּוּ רֹתָחָה תִּחְיָם: וְהַבָּאִים וְלָרָ וְקָבָה מְכֻלְבָשָׁל בָּאוּ^{טז}
בְּאַשְׁר צָה אַתָּה אַלְתָּמָם וְסִנְרָ וְזָהָבָה בְּעִזּוֹן: וְיַחַד נְמַבּוֹל שְׁלִי^{טז}
אַרְכָּעִים יוֹם עַל־דָּאָרֶן וְיַבָּוּ תְּמִימָם וְיַשָּׁאָל אַתְּהַבָּהָה
וְתָרָם מַעְלָה דָּאָרֶן: וְנִבְרָוּ הַמָּים וְוַרְבוּ מַאֲדָר עַל־דָּאָרֶן י
וְתַלְקֵד נְתַבָּה עַל־בָּגָן הַמָּים: וְהַמָּים נִבְרָוּ מַאֲדָר מַאֲדָר ט
עַל־דָּאָרֶן וְיַכְפֵּן כְּלַחְדָּרִים תְּגִבְּהָם אַשְׁר־תַּחַת בְּלָשָׁן
הַשָּׁמֶם: חַמְשָׁ עַשְׂרָה אַמְּה מְלַמְּעָלָה נִבְרָוּ הַמָּים וְוַרְבוּ כְּ^{טז}
הַדָּרִים: וְיַעֲנֵן כְּלַבְּשָׁרָה וְדְרָמָשׁ עַל־דָּאָרֶן בְּעֻזָּה וּבְבָחָמָל כְּ^{טז}
וְבְּחָהָה וּבְכְלַדְּשָׁרָץ הַשְׁעִין עַל־דָּאָרֶן וְכָל הָאָדָם: כָּל כְּ^{טז}
אַשְׁר נְשִׁמְתִּירָה תְּיִם בָּאָרוֹן מְכֻל אַשְׁר בְּהַרְבָּה מַתוֹן:
וְנִמְחָ אַתְּכְלִדְיָוקִים | אַשְׁר | עַל־בָּגָן הָאַדְמָה מַאֲדָם כְּ^{טז}
עַדְבָּהָה עַדְרָמָשׁ וְעַדְעֻזָּה הַשָּׁמֶם וְוַפְּרוֹן מַדָּאָרֶן
וְיַשָּׁאָר אַדְיָנָה אַשְׁר אַתָּה בְּתָבָה: וְנִבְרָוּ דְּמָעָם עַל־^{טז}
הָאָרֶן חַמְשִׁים וּמֵאָתָה יוֹם:

נווילר אלהים את'ין ואת' בלתקהיה ואת' כל'הבהמה:
אשר אטו בתכה ונעבר אלהים רוח על הארץ וישבו
הרים: ונסכרי מיענית חווים וארכבת השמים ויבלא
בגושים קנדשימים: ישבי דמים מעיל הארץ תלך ושבוב
ויזכרו הימים מכאן חמישים ומאת יום: ותנעה הארץ
במליח לשכיע בשבע עשר יום להחדש על הארץ אררטן:

א' כב' רמ' וחת

ברוט וואס אונטערן גאנצן הימל.²⁰ פופצן איילן אריבער האבן זיך די וואסערן געתטאָרטקט, און די בערג זייןע פַּאֲרַדְקַט גַּוּווֹאָרֶן.²¹ און עס איז אומגעקומווען יעתהועדר לִיְבַּ וואס באחונגעט זיך אויף דער ערֵד, ס"י אַ פַּוְיגֵל, ס"י אַ בָּהָמָה, ס"י יעתהועדר שְׁרֵץ וואס קְרִיכְט אויף דער ערֵד, און יעתהועדר מענטש;²² אלְץ וואס איז זײַנָּע נָאָלָעָכְעָר אַיְז גַּוּווֹעָן אַ הַוֵּיר פּוֹן אַ לעַבְּעַדְיִקְּן אַטְעָם, אלְץ וואס אויף דער יְבָשָׂה, אַיְז גַּעַטְאָרְבָּן.²³ אַוְן ער האט אַפְּגַּעַמְעַקְט דַּעַם גַּאנְצָן באַשְׁטָאנְד וואס אויפֿן גַּעַזְיכְּט פּוֹן דער ערֵד, פּוֹן אַ מענטשָׁן בֵּין אַ בָּהָמָה, בֵּין אַ פּוֹיגֵל פּוֹן הַיְמָל; אַוְן זַיְנָען אַפְּגַּעַמְעַקְט גַּוּווֹאָרֶן פּוֹן דער ערֵד, אַוְן נָאָר נָה אַיְז גַּעַבְּלִיבָן, אַוְן די וואס מִיט אַים אַין דער תָּבָה.²⁴ אַוְן די וואסערן האבן זיך גַּעַטְאָרטקט אויף דער ערֵד הַונְּדוֹנדְעָרט אַוְן פַּופְּצִיך טָעַג.

¹ און גאנט האט געדאכט אן נחן, און אן אלע חיוט, און אן אלע בהמות, וואס מיט אים אין דער תורה, און גאנט האט געמאכט ארייברגזין א ווינט אויפֿ דער ערֵד, און די וואסערן האבן זיך אַינְגָעַשְׁטִילֶט. ² און עס זייןען פֿאַרְשְׁטָאָפְּט געווארן די קוואלן פֿון תְּהֻבָּם, און די פֿעַנְצְּטָעָר פֿון הַיְמָל; און דער רעגן פֿון הַיְמָל איז פֿאַרְהַאֲלָטָן געווארן. ³ און די וואסערן האבן געהאלטן איז אַיִין אַפְּטָרָעָטן פֿון דער ערֵד; און די וואסערן זייןען געמיינְעָרט געווארן צומּ סָוףּ פֿון הנְּגִיד דערט און פֿוֹטְזִיק טען. ⁴ און די חַבָּה האט גערזּות אַיִין זַיְבָּעָטָן חַודְשָׁ, אַיִיךְ זַיְבָּעָטָן טָאגּ פֿון חַודְשָׁ, אַיִיךְ די בערְגָּן פֿון אַרְאָת.

ובהמם היה הילך וחס/or עד התה'ש העשי ביעשר
באחד לודג' נרא ראיי הרים: ויהי מקץ ארבעים
יום ונפתחה נח אתיילון תבה אשר עשה: ושלח את-
הערכ ושייא צוא ושוב עדריכת נמים מעל הארץ:
וישלח אתייונה מאתו לראות תכלו המים מעל פג-
הארמה: ולא מיצאה היונה מות לבירדלה ותשכ-
אלין אלתתבה כי מים על-פנ' כל-ארץ ושלח דן
וניקלה ויבא אותה אלין אלתתבה: ונחל עוד שבעת
ימים אחריהם ורף שליח אתייונה מונתתבה: וhaba
אלין היונה לעת ערב והנה על-הנ'ית טרף בפה ונרע
כח בירקלם במים מעל הארץ: וייהל עוד שבעת ימים
אחרים וישלח אתייונה לאיספה שובי-אלין עד: ויהי
באות ושבועות שנה בראשון באחד לתרש חרכו
המים מעל הארץ וניר נם את-מקה תבה נראה והנה
חרכו פג' הארץ: וכחדר השמי בשעה ישרים זום
לגדש יבשה הארץ: ס וידבר אלין וינשכע אתק'
צא אמתתבה אתה ואשתך ובגדי וינשכע אתק':
כל-הריה אשר-אתק' מבלבש בעופ' ובכ容纳ה וכבל-
הרמש הרמש על-הארץ תוכיא אתק' ושרצ' באין ופרו
ורבו על-הארץ: ניארין ובני ואשטו ונשכע אתו:
כל-הריה כל-הארץ וכל-עוף כל רומש על-ארץ
למשפטתיהם יצאו מונתתבה: וכן נם מונח ליהוה
ויה' כל-הארץ תבדה הפלורה ומבל העופ' הפלור' ויעל
עלת במותה: ונירה יהוה את-תירים תעיתם נאמר יהוה
אל-לט' לא אקי לקלל עוד אתי-הארמה בעבור
האדם כי יציר ללב האדם כי מעיריו ולא-אקי עוד
לhubot attib'linu כאשר עשו: עד כל-ימי הארץ

ז' הצעה כח' יה' במקף ובמגמה

א קוק געטאן, ערשות דאס געזיכט פיז דער ערד איז טרוקן.

וּודש. איז אונסנץטראַיגנט נזונאָהו די צְרָד.

ארויס פון דער תבה, דו, און דײַן וויַב, און דײַנָּע זין, און
יקע זאָך וואָס מיט דיר, פון אלע לֵיבֿער, סִי אַ פּוֹגֶל,
ערדר, ברענג אַרוֹיס מיט זיך, אַן זַיְהַן זיך ווֹידְמַעְנָען אוֹיך

און די וואסערן האבן געהאלטן אין איין געמיגערט ווערט
ביזן צענטן חודש; אין צענטן חודש, אין ערשותן טאג פון
חודש, האבן זיך באוינן די שפיצן פון די בערגן.

“און עס איז געווען צום סוף פון פערציך טעג, האט
נוח געעפנט דעם פענצטער פון דער תבה וואס ער האט
געמאכט.” און ער האט אַרוַיסְגָּשִׁיקְט דעם רָאֶב, אַוְן
ער אַוְן אַרְדִּיס הַיְן אַוְן צְוֹרִיק, בֵּין דָּאָס וּאַסְעָר אַוְן אַפְּגָעָ
טָרִיקְנְט גַּעֲוָאָרְן פָּוּן דעם גַּעֲוִיכְט פָּוּן דער ערְד. ”הַאֲט
ער אַרוַיסְגָּשִׁיקְט פָּוּן זִיךְרְ דֵּי טּוֹיבְ, צַו זַעַן אַיְבְּ דָאָס
וּאַסְעָר אַוְן אַפְּגָעָפָלְן פָּוּן דעם גַּעֲוִיכְט פָּוּן דער ערְד.
”אַבְּגָעָר דֵּי טּוֹיבְ הַאֲט נִיט גַּעֲפְּנְעָן קִין אַפְּרָוְ פָּאָר אַיר
פּוֹסְטְּרִיט, אַוְן זַי הַאֲט זִיךְרְ אַוְמָגָעָקָרְט צַו אַיְם אַין דער
תְּבָה, וּוֹילְ וּאַסְעָר אַוְן גַּעַוְעָן אַוְיְפְּן גַּעֲוִיכְט פָּוּן דער
גַּאנְצָעָר ערְד. הַאֲט ער אַיסְגָּשְׁטְּרָעְקְט זַיְן הַאֲנָט, אַוְן
הַאֲט זַי גַּעַוְמָעָן אַוְן זִיךְרְ אַרְיְינְגְּבָרָאָט צַו זִיךְרְ אַין דער
תְּבָה. ”אַוְן ער הַאֲט אַפְּגָעָוְאָרְט נַאֲךְ אַנְדָּעָרְעָ זַיְבְּן טָעַן,
אַוְן הַאֲט וּידָעָר אַרוַיסְגָּשִׁיקְט דֵּי טּוֹיבְ פָּוּן דער תְּבָה.
”אַוְן דֵּי טּוֹיבְ אַוְן גַּעַוְמָעָן אַיְן אַוְונְטָצִיט, עֲרַשְׁתְּ אַן אַפְּ
גַּעַרְיסְּן אַיְלְבָעָרְטְּבָלָאָט אַיְן אַיר מּוֹילְ, אַוְן נָחַ האֲט
גַּעַוְוָסְט אָזְ דָאָס וּאַסְעָר אַוְן אַפְּגָעָפָלְן פָּוּן דער ערְד.
”הַאֲט ער אַפְּגָעָוְאָרְט נַאֲךְ אַנְדָּעָרְעָ זַיְבְּן טָעַן, אַוְן הַאֲט
אַרוַיסְגָּשִׁיקְט דֵּי טּוֹיבְ, אַוְן זַיְן מַעַר נִיט אַוְמָגָעָ
פְּעָרָט אָז אַיְם וּיְדָעָר.

13 און עס איז געהען אין דעם זעקס הונדרט און ערשותן יאָר, אין ערשותן חודש, אין ערשותן טאג פון חודש,
אי אַפְנֵעֶטֶרֶיךָן געוואָרֶן דאס וואָסֶעֶר פון דער ערֶד,
און נוח האָט אַרְפְּגָעָנוּמָעָן דעם דעַק פון דער תָּבָה, און האָ
14 און איז צוֹוִיטֶן חודש, אין זיבָן איז צוֹוָאנְצִיקְסֶטֶן טאג פון
15 און נָאָט האָט גערעדט צוֹ נָחָן, אַזְוִי צוֹ זָאָקָן:
די ווייבער פון דִּינְעַ זִין, מיט דִּיר,¹⁶ יְעַטּוּעַדְעָר לְעַבְּרָה
סִיְיָ אַבְהָמָה, סִיְיָ יְעַטּוּעַדְעָר שְׁרִץ וּאָס קְרִיכְט אַוִּיפָּ דַעַת
דַעַת ערֶד, און זִיד פֿרְכְּפָעָרָן און מעָרָן אַוִּיפָּ דַעַת ערֶד
¹⁷

זון זינגע זינס וויבער, מיט אים.¹⁹ יעטוועדר חיה, יעט אויף דער ערד, לײיט זיירע משפחות, זינגען איזיסגעאנגען און ער האט געומען פון אלע רײגע בהמות, און פון גרא אופֿן מובח.²⁰ און גאט האט געשמעקט דעם געל על מער ווידער ניט פארשילטן די ערד פון וועגן דעם איז שלעכט פון זיין יונט אן; און איך וועל מער ווידער איזן.²¹ איזו לאנג ווי די טאג פון דער ערד, זאָל זיאָונג

און שנייט, און קעלט און היין, און זומער און זוינטעד, און
טאָג און נאַכט, ניט אויפֿהערן.

ט און גאט האָט געבענטשט נחן און זיינע זין, און האָט
זוּ וַיְיַזְעֲזֹעַתְּנָהּ: פִּרְכּוֹפֶעֶרֶט אַיְדָה אָונֵן מַעֲרֵט אַיְדָה,
אָונֵן פִּילְטָה אַיְדָה עֲרֵד. אָונֵן אַיְירָה מַוְרָא אָונֵן אַיְירָה שְׁרָעָק
וְאַל וַיְיַזְעֲזֹעַתְּנָהּ יְעֻטוּעַדָּר חַיָּה פָּנוּ דָּעַר עֲרֵד, אָונֵן אַיְיךְ
יְעֻטוּעַדָּר פּוֹיגֵל פָּנוּ הִימָּל, אַיְיךְ אַלְצָה וְאַס דִּי עֲרֵד
וְיִדְמְעַנְתָּ, אָונֵן אַיְיךְ אַלְעָה פִּישָׂן פָּנוּ יִם; אָינֵן אַיְירָה הַאנְטָ
זַיְנָעָן זַיְנָעָן אַיְירָה. אַלְצָה וְאַס בָּאוּעָגָט זַיְר, וְאַס
לְעַבְטָ, וְאַל זַיְנָן פָּאָר אַיְיךְ צָוָם עַסְן; אַוְוי וְיַגְּנִינָעָ קְרִיְּ
טְעַכְּצָה האָב אַיְדָה דָּאָס אַלְצָה גַּעַנְעָבָן. אַנְאָר פְּלִישָׁ
מִיט זַיְנָן לְעַבְנָן, זַיְנָן בְּלוֹטָן, וְאַלְטָה אַיְדָה נִיט עַסְן. אָונֵן
פָּאָרוֹאָר, אַיְירָה בְּלוֹטָן, פָּנוּ אַיְירָה נִפְשָׁוֹת, וְעַל אַיְדָה
אוּפְּמָאָגָעָן; פָּנוּ דָּעַר הַאנְטָה פָּנוּ אַיְטְלַעַכְעָר חַיָּה חַעַל אַיְדָה
עַס אוּפְּמָאָגָעָן, אָונֵן זַיְנָעָן דָּעַר האָט פָּנוּ דָּעַם מַעֲנַטְשָׁן, פָּנוּ
דָּעַר הַאנְטָה פָּנוּ דָּעַם מַעֲנַטְשָׁן זַיְנָעָן בְּרוֹדָעָר, וְעַל אַיְדָה אַיְיךְ
מַעֲנַעַן דָּאָס לְעַבְנָן פָּנוּ אַיְטָנְשָׁן. דָּעַר וְאַס פָּאָרוֹיסְטָ
דָּאָס בְּלוֹטָן פָּנוּ אַיְטָנְשָׁן, וְאַל דָּוְרָה אַיְטָנְשָׁן זַיְנָעָן בְּלוֹטָן
פָּאָרוֹאָסָן וְעוֹרָן; וְאַרְדוֹם אַיְנָה דָּעַר גַּעַשְׁטָאַלְטָה פָּנוּ גַּאַט האָט
עַר גַּעַמְכָּט דָּעַם מַעֲנַטְשָׁן. אָונֵן אַיְרָה, פְּרִוכְפֶּעֶרֶט אַיְדָה
אָונֵן מַעֲרֵט אַיְדָה; וְיִדְמְעַנְתָּ אַיְדָה אַיְיךְ דָּעַר עֲרֵד, אָונֵן מַעֲרֵט
אַיְדָה אַיְיךְ אַיְרָה.

* אָונֵן גַּאַט האָט גַּעַזְוָגָט צַוְּנָה אָונֵן צַוְּנָעָן זַיְנָעָן
אַיְם, אַוְוי צַוְּנָה: אָונֵן אַיְדָה, וְאַל שְׁטָעָל אַיְיךְ מִין
בּוֹנְד מִיט אַיְדָה, אָונֵן מִיט אַיְירָה זַיְנָעָן זַיְנָעָן
אַפְּוֹיגֵל, סַי אַבְּהָמָה, סַי יְעֻטוּעַדָּר באַשְׁעַפְעַנִּישׁ וְאַס מִיט אַיְדָה, סַי
פָּנוּ דָּעַר תְּבָה, אַלְעָה לְעַבְדִּיקָעָ זַיְכָּן פָּנוּ דָּעַר עֲרֵד. אָונֵן אַיְדָה וְעַל
מַעַר נִיט פָּאָרְשָׁנִיטָן וְעוֹרָן אַלְעָה לְיִבְעָר פָּנוּ אַמְּבוֹלְגְּעוֹווֹיסְטָר, אָונֵן
בְּרַעְנָגָן דִּי עֲרֵד. אָונֵן גַּאַט האָט גַּעַזְוָגָט: דָּאָס אַיְנָה דָּעַר צַיְיכָן
אַיְדָה, אָונֵן צַוְּנָה יְעֻטוּעַדָּר לְעַבְדִּיקָעָ באַשְׁעַפְעַנִּישׁ וְאַס מִיט אַיְדָה,
אַיְדָה, אָונֵן צַוְּנָה מִיר אָונֵן צַוְּנָה מִיר אָונֵן צַוְּנָה
אַרְיִינְגָּעָטָן אַיְנָה וְאַלְקָן, אָונֵן עַר וְוַעַט זַיְנָה פָּאָר אַצְיְיכָן
וְעַן אַיְדָה טַו וְאַלְקָעָנָה אַוְלָקָן אַיְיךְ דָּעַר עֲרֵד, אַוְוי וְוַעַט זַיְנָה
דָּעַר מַעַנְעָן אַיְנָה בּוֹנְד וְאַס צַוְּנָה מִיר אָונֵן צַוְּנָה אַיְדָה,
אָונֵן צַוְּנָה יְעֻטוּעַדָּר לְעַבְדִּיקָעָ באַשְׁעַפְעַנִּישׁ פָּנוּ אַלְעָה
לְיִבְעָר, אָונֵן דָּאָס וְאַסְטָר וְוַעַט מַעַר נִיט וְעוֹרָן אַמְּבוֹל אַמְּצָוֹבְרַעְנָגָן
וְאַלְקָן, אָונֵן אַיְדָה וְעַל קוֹקָן אַיְיךְ אַיְם, בְּדִי זַיְךְ צַוְּנָה
דָּעַר מַעַנְעָן אַיְבִּיקָן בּוֹנְד צַוְּנָה גַּט אָונֵן צַוְּנָה יְעֻטוּעַדָּר
לְעַבְדִּיקָעָ באַשְׁעַפְעַנִּישׁ פָּנוּ אַלְעָה לְיִבְעָר וְאַס אַיְיךְ דָּעַר צַיְיכָן
פָּנוּ דָּעַם בּוֹנְד וְאַס אַיְדָה אַבְּאָפְּגָעָשְׁטָאַלְטָ צַוְּנָה מִיר אָונֵן
צַוְּנָה אַלְעָה לְיִבְעָר וְאַס אַיְיךְ דָּעַר עֲרֵד.

וְעַד וְקַצְיָר זַוְּקָה וְלַחַם וְקַיְץ וְתַּרְמָה וְעַם וְלַלְהָ לְאַ
שְׁבָחוֹ:

ט

וַיְבָרֶךְ אֱלֹהִים אֶת־יְהָנָח וְאֶת־בְּנֵי־יְהָנָח וְיָאמֶר לְהָם קְרָנו וְרָכוּ *
וַיְמִלְאָוֹת־אֶת־הָאָרֶץ: וּמוֹרָאָבָם וְחַתְּכָם דָּרוּה עַל־בְּלִדְתָּה־
הָאָרֶץ וְעַל־פְּלִיעָה וְשְׁמָים בְּכָל־אֲשֶׁר תְּרַמֵּשׁ הָאָרֶץ
וּבְכָל־דָּעַת קָשָׁם בְּדָרְכָם נִתְּנָה: כְּלִילָמָשׁ אֲשֶׁר־זָוָהָרָ לְכָם
יְרֻחוֹ לְאַכְלָה בְּיַרְקָ שְׁבָתְנִי לְכָם אַתְּכָלָה: אַדְבָּשָׁר
בְּנֶפֶשׁ דָּמוֹ לֹא תְּאַכְלָהוּ: וְאַךְ אֶת־דָּבָרָה מִלְּפָשְׁתִּיכָם
אֲדָרְשָׁ מִינְדָּר־כָּלִילָה אַדְרָשָׁ וְמִינְהָרָם מִינְדָּר אַלְזָם אַלְזָם
אֲדָרְשָׁ אֶת־גְּנַפְשָׁ הָאָרֶץ: שְׁפָךְ נִמְשָׁא אֶת־הָאָרֶץ בְּאַדְמָה דָּמוֹ
יְשַׁפֵּךְ בְּיַצְלָם אֶלְהִים עַשְׂהָ אֶת־דָּבָרָה: וְאַתָּם קְרָנו
וְרָכוּ שְׁרָצָיו בָּאָרֶץ וְרַבְּרִיבָה: סַי וְאַתָּר אֶלְהִים אַלְזָם
נִמְלָא וְאַלְבָנָיו אַתָּה לְאַמְרָה: וְאַיְהָנָנוּ מְרִים אַתְּבָרִיְּוִי
אֲתָכָם וְאַתָּר וְרַעֲכָם אַחֲרִיכָם: וְאַתָּה פְּלִינְפָשׁ הַדָּהָ אַשְׁר
אֲתָכָם בְּעַזְבָּה בְּבָהָמָה וּבְכָל־דָּתָתְהָ הָאָרֶץ אֲתָכָם
הַתְּבָהָ לְכָל־הַנִּתְהָרָה: וְהַקְּמָתִי אַדְבָּרִיתִי אֲתָכָם
וְלְאַיְבָרִתִי פְּלִבְשָׁר עַד מִמְּפָלָל וּלְאַרְיוֹהָ עַד
מִפְּלָל לְשַׁתְּתָה הָאָרֶץ: וְיָאמֶר אֶלְהִים אַתָּה אַתְּ אֶת־דָּבָרִי
אֲשֶׁר־אָנָי נִתְּנָה בְּיַלְוּבְּיִים וּבְיַנְּבִיאִים וּבְלִינְפָשׁ הַדָּה אֲשֶׁר־אֲתָכָם
לְרוֹתָה עַלְמָם: אַתְּיַקְשָׁתִי נִתְּנָה בְּעַזְבָּה אַלְהָרָזָן
בְּיַעַן וּבְזַיְנָן: וְיָרְקָתִי אַתְּבָרִיְּוִי אֲשֶׁר־בַּיְיַ וּבְיַעַיְמָם וּבְיַנְּבִיאִים
בְּלִינְפָשׁ הַדָּה בְּכָל־בָּשָׂר וּלְאַיְתָה לְכָל־
לְשַׁתְּתָה בְּלִבְשָׂר: וְהַתָּהָה תְּקַשְׁתָּ בְּעַנְנָן וּרְאַתָּה לְכָל־
בְּרִיתָה עַלְמָם בֵּין אֶלְהִים וּבֵין פְּלִינְפָשׁ הַדָּה בְּכָל־בָּשָׂר
אֲשֶׁר־עַל־הָאָרֶץ: וְיָאמֶר אֶלְהִים אַלְגָּמָתִי אַלְגָּמָתִי אַלְגָּמָתִי
אֲשֶׁר־דָּקְמָתִי בַּיְיַ וּבֵין פְּלִינְפָשׁ הַדָּה אֲשֶׁר־עַל־הָאָרֶץ: סַי

שְׁנַדְּרוּ בְּגִירֵלָם הַצֹּאֶל מִרְחַמְבָּה שֶׁם וְתָם וַיַּפְתַּח וְתָם הוּא
 יְאַבִּי כְּנַעַן: שְׁלַשָּׁה אֱלֹהִים וְמַאֲלָה גַּבָּאָה בְּלַדְאָרָץ:
 וְנַחַל נָמָת אִישׁ הַאֲרָמָה וּפְתַע בְּרָם: גַּוְשָׂת מַדְבָּרָן וַיַּשְׁבַּר
 וַתַּחַל בְּתוֹךְ אַהֲלָה: וַיַּרְא הָמָם אַבִּי כְּנַעַן אֶת עֲרֵת אַבִּי
 וַיַּנְדַּר לְשֻׁעִיאָכוֹ בְּחִזּוֹן: וַיַּקְרַח שֶׁם וַיַּפְתַּח אֶת־הַשְּׁמֶלֶת
 וַיִּשְׁמַע עַל־שְׁכֶם שְׁגִילָם וַיְלַכֵּד אֶתְרָנִית וַיְכַסֵּד אֶת עֲרוֹת
 כֶּד אַבִּיכֶם וּפְנִידֶם אֶתְרָנִית וְעַרְוָת אַבִּיכֶם לְאַרְאוֹ: וַיַּקְרַח
 כֶּה נָמָת מִינּוֹ וַיַּדַּע אֶת אַשְׁר־עָשָׂה לְזַהֲבָן הַקָּפֹן: וַיֹּאמֶר
 טַ אֲרוֹר בְּנֵינוּ עַבְדָּב עֲבָד עֲבָדִים חַוָּה לְאַחֲרָיו: וַיֹּאמֶר בָּרוּךְ דָּבָר
 כִּי אַלְמָת שָׁם וַיַּעֲשֵׂה כְּנַעַן עַבְדָּל לְמַזְוִי: וַיַּבְתַּחַל כְּמַבְּלִ
 כֶּשֶׁלֶשׁ מְאוֹת שָׁנָה וְחַמְשִׁים שָׁנָה: וַיַּהַלְלֵל מִרְמָה תְּשַׁעַ
 מְאוֹת שָׁנָה וְחַמְשִׁים שָׁנָה וְיָמָת: פ

וְאַלְהָתָה תְּולָה בְּנֵי־נָה שֶׁם וַיַּפְתַּח וַיַּלְדוּ לְהַם בְּנִים
 בְּאַחֲר הַמְּבָלִיל: בְּנֵי יְפַת גָּמָר וְמַגְןָג וְמַדְיָן וְתָכָל וְמַשְׁךָ
 וְתָרִיסָם: וּבְנֵי גָּמָר אַשְׁבָּנוּ וְרַיְמָת וְתָרָמָה: וּבְנֵי גָּנוּן
 אַלְשָׁה וְתָרְשִׁישָׁ בְּתִים וְרַדְנִים: מֵאֱלֹהָה נְפָרְדוּ אֲשֶׁר־הַנְּעִים
 בְּאַרְצָהָם אִישׁ לְלַשּׁוֹן לְמִשְׁחָתָם בְּנִיְּהָם: וּבְנֵי חָם
 בּוּשׁ וְמַעֲרִים וְפָוט וְכְנַעַן: וּבְנֵי בּוֹשׁ סְבָא וְחוּלָה וְסְבַתָּה
 וְרַעַמָּה וְסְבַחָבָא וְבּוֹנָה רַעַמָּה שְׁבָא וְדָדוֹ: וּבְנֵשׁ יְלָר אַתִּי
 נְמַרְדָּה וְאַהֲלָה תְּלִיחָות נְבָר אַהֲרָן: הוֹאֲרָהָה נְבָרְץָד
 לְפָנָי וְחוֹהָה עַל־בָּן יְאַמֵּר בְּנְמַרְדָּה נְבוֹר צִד לְפָנָי וְחוֹהָה:
 וְתָהִרְאָה תְּמִלְכָתָה בְּכָל וְאֶדֶק וְאֶבֶד וְכָלָה בְּאַרְצָה
 שְׁנִירָה: מִזְדָּאָרָן קְהָא בְּצָא אֲשָׁור וּבְנֵן אֲתַעֲנָה וְאַתִּי
 רְחַבָּת עִיר וְאַתְּכָלָה: וְאַתְּרָלָן בֵּין עַנְהָה וּבֵן בְּלָח
 קְהָא הָעִיר כְּגֹוְלָה: וּמְצָרִים לְלַד אֲתִילְוִידִים וְאַתִּעְנִים

ס, כת, מיל

וְאַוְן נְיַין הַוְנְדָעָת יָאָר אַוְן פּוֹפְצִיק יָאָר. ²² אַוְן אַלְעָטָע פָּוֹן נְחָן וַיַּנְעַן
 גַּוְעוֹנָה נְיַין הַוְנְדָעָת יָאָר אַוְן פּוֹפְצִיק יָאָר; אַוְן עַר אַיְוָן גַּוְעַטָּרָבָן.

אַוְן דָּאָס וַיַּנְעַן דִּי גַּעֲבָוָרְטָן פָּוֹן נְחָס קִינְדָּעָר: שֶׁם, קָמָ, אַוְן יְפַת; אַוְן בַּיְיָ וַיַּנְעַן גַּעֲבָאָרָן וַיַּנְעַן מְבָול.
 דִּי וַיַּנְעַן פָּוֹן יְפַת וַיַּנְעַן גַּוְעוֹנָה: גָּמָר, אַוְן מַגְןָג, אַוְן תָּוָבָל, אַוְן מַשְׁךָ, אַוְן תִּירָס. ²³ אַוְן דִּי וַיַּנְעַן
 גַּוְעוֹנָה: אַשְׁבָּנוּ, אַוְן רַיְמָת, אַוְן תְּגַרְמָה. ²⁴ אַוְן דִּי וַיַּנְעַן אֲלִישָׁה, אַוְן פְּרַשְׁיָה, בְּתִים, אַוְן דּוֹקְנִים. ²⁵ פָּוֹן דִּידָּאָיקָע
 הַאֲבָן וַיַּד פְּאַגְּאָנְדָּרְגָּוּשְׁיִידָּט דִּי אַנְדּוֹלָעָן פָּוֹן דִּי פְּעַלְקָעָר אַיְוָת זִוְתִּי וַיַּלְשָׁן, לְוִיט וַיַּעֲרָע
 מְשַׁפְּחוֹת, אַיְוָת זִוְתִּי עַרְבָּרָעָר.

אַוְן דִּי וַיַּנְעַן קָמָעָן וַיַּנְעַן גַּוְעוֹנָה: פּוֹשָׁ, אַוְן מַצְרִים, אַוְן פָּוֹט, אַוְן כְּנַעַן. ²⁶ אַוְן דִּי וַיַּנְעַן פּוֹשָׁן: סְבָא, אַוְן חַוָּה,
 אַוְן סְבַתָּה, אַוְן רַעַמָּה, אַוְן סְבַחָבָא. אַוְן דִּי וַיַּנְעַן רַעַמָּה: אַוְן דִּי וַיַּנְעַן
 גַּוְעוֹנָה דִּעְרַשְׁטָעָר מְאַכְטִיקָעָר אוֹיפָה דִּעְרַעְבָּד. ²⁷ עַר אַיְוָן גַּוְעוֹנָה אַמְּאַכְטִיקָעָר יְעַגְעָר פָּאָר גַּאְטָן; דְּרוּם וְעַרְט גַּוְעָאנָט:
 אַוְן זִמְרָוד, אַמְּאַכְטִיקָעָר יְעַגְעָר פָּאָר גַּאְטָן. ²⁸ אַוְן דִּי וַיַּנְעַן קִינְגְּרָיִיךְ פָּוֹן זִוְתִּי אַיְוָת
 אַוְן פְּלָנָה, אַיְוָת לְאַנְד שְׁנָעָר. ²⁹ פָּוֹן יְעַגְעָם לְאַנְד אַיְוָת אַרְוִיסְגָּוָעָן קִינְגְּרָיִיךְ אַיְוָת גַּוְעָוִיט נְיַיןָה, אַוְן רְחֹזְבָּתְעִיר,
 אַוְן פְּלָחָה, ³⁰ אַוְן רְסָן, צְוִישָׁן נְיַיןָה אַוְן צְוִישָׁן פְּלָחָה, דָּאָס אַיְוָת גַּוְעָרָן לְיִדִּים, אַוְן

וְוָאַרְטְּשָׁפִילְ: יְפַת-יְפַת.

¹⁸ אַוְן דִּי וַיַּנְעַן וְוָס וַיַּנְעַן אַרְוִיסְגָּוָעָן פָּוֹן
 דָּעַר תְּבָה, זִיְנָעַן גַּוְעוֹנָה שֶׁם, קָמָ, אַוְן יְפַת; אַוְן קָמָ, דָּאָס
 אַיְוָת פָּאַטְעָר פָּוֹן בְּנַעַן. ³¹ דִּידָּאָיקָע דָּרִי וַיַּנְעַן
 גַּוְעוֹנָה דִּי וַיַּנְעַן וְוָס וַיַּנְעַן אַוְן פָּוֹן זִיְיָ האַט זִיךְרָיִיט דִּי
 גַּוְעַצְלָה.

²⁰ אַוְן נְחָן דָּעַר אַקְעָרְמָאָן האַט גַּוְעַמְעָן אַוְן האַט
 גַּוְעַלְאָגָט אַ וַיַּנְעַן אַרְטָן. ³² אַוְן עַר האַט וְעַטְרוֹנְקָעָן פָּוֹן
 דָּעַם וְחוֹן, אַוְן אַיְוָת שִׁיפּוֹר אַוְן האַט וְיַר אַפְּנוּדְעָקָט
 אַיְזָיִן גַּעַצְלָט. ³³ האַט קָמָ דָּעַר פָּאַטְעָר פָּוֹן בְּנַעַן גַּוְעוֹנָה
 דִּי נְאַקְעָטְקִיְּתָ פָּוֹן וַיַּנְעַן פָּאַטְעָר, אַוְן האַט דִּעְרַצְיִילְט וַיַּנְעַן
 צְחוֹיִ בְּרִידָעָר דָּרְוִיסָן. ³⁴ הַאֲבָן שֶׁם אַוְן יְפַת גַּוְעַמְעָן אַ
 מָאָטָל, אַוְן אַרְוִיפּוּטָאָן אוֹף וַיַּעֲרָע בְּיִדְוָס אַקְסָלָעָן,
 אַוְן זִיְנָעַן גַּוְעַנְגָּעָן הַיְטָעָרְוּוּיְלָעָם, אַוְן הַאֲבָן צְהָעָן
 דָּעָקָט דִּי נְאַקְעָטְקִיְּתָ פָּוֹן וַיַּעֲרָע פָּאַטְעָר, מִיט וַיַּעֲרָע
 פְּנִימָעָר אַהֲינְטָעָר, אַוְן זִיְיָ הַאֲבָן נִיט גַּוְעוֹנָן דִּי נְאַקְעָטְקִיְּתָ
 פָּוֹן וַיַּעֲרָע פָּאַטְעָר. ³⁵ אַוְן נְחָן האַט וְיַר אַוְסְגּוּנִיכְטָעָר
 האַט אַיְם גַּעַטָּאָן. ³⁶ אַוְן עַר האַט גַּוְעָאנָט:

פָּאַרְשָׁאָלָטָן וְאַל זִיְנָעָן.

אַקְנַעַטְ פָּוֹן קְנַעַטְ וְאַל עַר וַיַּנְעַן בַּי זִיְנָעָר בְּרִידָעָר.

גַּוְלוּיְבָט אַיְוָה דָּעָר נְאַט גַּעַטְ פָּוֹן שֶׁם;

אוֹן בְּנַעַן וְאַל זִיְנָעָן אַקְנַעַטְ בַּי זִיְיָ.

דִּעְרְבָּרִיטָעָרָן וְאַל גַּט יְפַתְּחָן,

אוֹן עַר וְאַל רְזָעָן אַיְן דִּי גַּעַטְעָלָטָן פָּוֹן שֶׁם;

אוֹן בְּנַעַן וְאַל זִיְנָעָן אַקְנַעַטְ בַּי זִיְיָ.

²² אַוְן נְחָן האַט גַּעַלְעָטָן נְאַכְנָן מְבָול דָּרִי הַוְנְדָעָת יָאָר אַוְן פּוֹפְצִיק יָאָר. ²³ אַוְן עַר אַיְוָן גַּוְעַטָּרָבָן
 גַּוְעוֹנָה נְיַין הַוְנְדָעָת יָאָר אַוְן פּוֹפְצִיק יָאָר; אַוְן עַר אַיְוָן גַּוְעַטָּרָבָן.

עַנְמִים, אָוֹן לְהַבִּים, אָוֹן נְפֻתּוֹחִים,¹⁴ אָוֹן פְּתּֽוֹרִים, אָוֹן
בְּסָלוֹחִים—פָּוֹן וְגַעֲנָן דֵּי פְּלַשְׁתִּים וַיְיַעַן אֶרְוִיסְגַּעַקְמָעָן—
אָוֹן פְּתּֽוֹרִים.

¹⁵ אָוֹן כְּגַעַן הָאָט גַּעֲבָאָרְן צִידָן וַיְיַזְרָר, אָוֹן מְתָן,
אָוֹן דָּעַם יְבוֹסִי, אָוֹן דָּעַם אַמּוֹרִי, אָוֹן דָּעַם גְּרָשִׂי,¹⁷ אָוֹן
דָּעַם חָוִי, אָוֹן דָּעַם עַרְקִי, אָוֹן דָּעַם סִינִי,¹⁸ אָוֹן דָּעַם
אַרְנוֹדִי, אָוֹן דָּעַם צַמְרִי, אָוֹן דָּעַם מְחַטִּי; אָוֹן דָּעַרְנָאָךְ הָאָבָן
וַיְרַצְחַ צָעַפְרִיטִי דֵי מְשֻׁפָּחוֹת פָּוֹן דָּעַם כְּגַעַן.¹⁹ אָוֹן דָּעַר
גַּעַמָּרְקָפָן דָּעַם בְּגַעַנִּי אַיְוָעָעָן פָּוֹן צִידָן, וַיְיַזְרַעַט
קִיןְגָּרָר, בַּיְזָה; וַיְיַזְרַעַט קִיןְסְׂדוֹם, אָוֹן עַמּוֹתָה,
אָוֹן אַדְמָה, אָוֹן צְבָוִים, בַּיְזָה.²⁰ דָּאָס וַיְיַעַן דֵי קִינְדָעָר
פָּוֹן חָם לְוִיתָּה וַיְיַעַרְעַט מְשֻׁפָּחוֹת, לְוִיתָּה וַיְיַעַרְעַט לְשָׁוֹנוֹת, אָוֹן
וַיְיַעַרְעַט לְעַנְדָעָר, אָיָן וַיְיַעַרְעַט פְּעַלְקָעָר.

²¹ אָוֹן בַּיְזָה, דָּעַם פָּטָעָר פָּוֹן אַלְעָה קִינְדָעָר פָּוֹן
עַכְרָה, דָּעַם עַלְטָעָרְן בְּרוֹדָעָר פָּוֹן יְפָתָן, אוּירְבַּיְזָה אַיְם וַיְיַעַן
גַּעַבָּאָרְן גַּעַוָּאָרְן קִינְדָעָר.²² דִּיְזָן פָּוֹן שְׁמָעָן וַיְיַעַן גַּעַוָּעָן:
עַילְם, אָוֹן אַשּׁוֹר, אָוֹן אַרְפְּכָשָׂר, אָוֹן לְוִד, אָוֹן אַרְם.²³ אָוֹן
דִּיְזָן פָּוֹן אַרְמָעָן: עַזְזָן, אָוֹן חַוִּיל, אָוֹן צַפָּר, אָוֹן מְש.²⁴ אָוֹן
אַרְפְּכָשָׂר הָאָט גַּעַבָּאָרְן שְׁלָחָן, אָוֹן שְׁלָחָן הָאָט גַּעַבָּאָרְן
עַכְרָן.²⁵ אָוֹן בַּיְזָה עַכְרָן וַיְיַעַן גַּעַבָּאָרְן גַּעַוָּאָרְן צַחְוִי וַיְיַעַן
דָּעַר נְאָמָעָן פָּוֹן אַיְנָעָם אַיְוָעָעָן פְּלָגָא, וַיְיַל אָיָן זִינָעָן
טָעָג אַיְזָעְטִילְט גַּעַוָּאָרְן דֵי עַרְדָה; אָוֹן דָּעַר נְאָמָעָן פָּוֹן
וַיְיַעַן בְּרוֹדָעָר אַיְוָעָן? קְטָן.²⁶ אָוֹן קְטָן הָאָט גַּעַבָּאָרְן אַלְמֹדָן, אָוֹן הַדְּרָמָעָן,
אָוֹן אָוֹלָן, אָוֹן דְּקָלָהָן,²⁷ אָוֹן עַזְלָן, אָוֹן אַבְּיָמָלָן, אָוֹן יְבָבָן. דֵי אַלְעָה
גַּעַוָּעָן? קְטָנס זִינָן:²⁸ אָוֹן זִיְעָר וַיְזָנָאָרְט אַיְוָעָעָן פָּוֹן מְשָׁא, וַיְיַזְרַעַט
דִּיְזָן פָּוֹן שְׁמָעָן לְוִיתָּה וַיְיַעַרְעַט מְשֻׁפָּחוֹת, לְוִיתָּה וַיְיַעַרְעַט לְשָׁוֹנוֹת,
דָּאָס וַיְיַעַן דֵי מְשֻׁפָּחוֹת פָּוֹן נְחָס זִינָן לְוִיתָּה וַיְיַעַרְעַט
פְּאָנָאנְדָעָרְגָּעָשְ׀יִידָט דֵי פְּעַלְקָעָר אַוִּיפָּר אַוְרָד דָעַר נְאָכָן מְבוֹל.

רַא¹ אָוֹן דֵי גַּאנְצָע עַרְד אַיְוָעָן אַיְזָע שְׁפָרָאָךְ אָוֹן אַיְזָע וַיְעַרְטָעָר. ² אָוֹן עַס אַיְזָע גַּעַוָּעָן, אָוֹן הָאָבָן גַּעַצְוָנָן אַיְזָע
מוֹרָח, הָאָבָן וַיְיַעַפְוָנָעָן אַפְּלִינָן אַיְן לְאַנְדָשָׁעָר, אָוֹן הָאָבָן אַוְזָגָט אַיְזָע
צּוֹם אַנְדָעָרָן: קְומָט לְאַמִּיר מַאֲכָן צִיגָל אַיְן אַוְסְבָּרָעָנָעָן אַיְן אַבְּרָעָרָעָרָי. אָוֹן דֵי צִיגָל אַיְזָע גַּעַוָּעָן פָּאָר שְׁטִין, אָוֹן לִיְם
אַיְזָע גַּעַוָּעָן פָּאָר וַיְאַפְנָעָן. ³ אָוֹן זִי הָאָבָן גַּעַוָּגָט: קְומָט לְאַמִּיר
הַימָּל, אָוֹן לְאַמִּיר אַונְדוֹ מַאֲכָן אַנְמָעָן, בְּדִי מִיר וְאַלְעָן נִיטָּה צָעַפְרִיט וַיְעַרְעַט
הָאָט.

וְאַתְּלָהָבִים וְאַתְּזָפְתָהִים: וְאַתְּ-פְּתָרְטִים וְאַתְּ-כְּסָלְתִים יְדָם
אֲשֶׁר זִיאָו מִשֵּׁם פְּלַשְׁתִּים וְאַתְּ-כְּפָתְרִים: סְמָכָנָע
בְּלָד אַתְּ-צִילָן בְּכָלוֹ וְאַתְּ-תָּהָרָת: וְאַתְּ-צִיבָּסִי וְאַתְּ-צִמָּרִי
וְאַתְּ-גְּרָשִׁי: וְאַתְּ-הַחְנָעִי וְאַתְּ-הַעֲרָקִי וְאַתְּ-הַעֲמָרִי
הַכְּנָעָנִי: וַיְלִי נְבָול הַכְּנָעָנִי מִצְדָּן בְּאַבָּה גַּרְרָה עַדְעָנָה
בְּאַבָּהָ קְרָמָה וַיְלִיָּהָא וְאַרְמָה וְצָבִים עַדְלִשָּׁעָנִי: אֱלֹהָה
בְּנִירְתָּם לְמְשֻׁפָּחוֹת לְלַשׁוֹנָתָם בְּאַרְצָתָם בְּנִוְתָמָם: סְמָכָנָע
וְלִשְׁמָעָן יְלִדְגָּדוֹא אֲבִי בְּלִי-בְּנִירְתָּם אֲחִי יְפָתָה תְּגָדָלָה
בְּנִי שְׁמָעָם וְאַשְׁוֹר אַרְפְּכָשָׂר וְלִוְדָר נְאָרָם: וּבְנִי אַרְם
בְּנִי וְחַוִּיל וְנוֹתָר וְמְשָׁמָה: וְאַרְפְּכָשָׂר יְלִדְגָּדוֹא אֲחִי
יְלִדְגָּדוֹד וְאַתְּ-שְׁלָף אַתְּ-חַצְמָוֹת וְאַתְּ-בָּרָה: וְאַתְּ-עֲזָבָל
וְאַתְּ-אַבְּיָמָל וְאַתְּ-דְּקָלָה: וְאַתְּ-עֲזָבָל וְאַתְּ-אַבְּיָמָל וְאַתְּ-
שְׁבָא: וְאַתְּ-אַוְפָר וְאַתְּ-זְוִילָה וְאַתְּ-זְוִילָה: וְאַתְּ-
לְאַמְּדָד וְאַתְּ-שְׁלָף אַתְּ-צְרָמָוֹת וְאַתְּ-בָּרָה: וְאַתְּ-
וְאַתְּ-אַזְוָל וְאַתְּ-דְּקָלָה: וְאַתְּ-עֲזָבָל וְאַתְּ-אַבְּיָמָל וְאַתְּ-
שְׁבָא: וְאַתְּ-זְוִילָה וְאַתְּ-זְוִילָה: וְאַתְּ-
יְלִדְגָּדוֹל שְׁמָעָן בְּדִינְפִּין עַלְפָנִי בְּלִי-אָרָץ: וְיַרְדָּה תְּהָהָה
אַתְּ-
וְיַרְדָּה אֲרָץ יְמִינָה: פ
א
וְיַרְדָּה אֲרָץ שְׁבָה אַתְּ-רְבָרִים אַחֲרִים: וְיַרְדָּה בְּנִוְתָמָם אַבָּה
מְקָדָם וְיַרְדָּה בְּקָדָם אֲרָץ שְׁנָעָר וְשָׁבָיו שְׁמָם: וְיַרְדָּה
אִישׁ אַלְרָעָדוֹה הָבָה נְלַבְּגָה לְבָנָם וְנְשָׁרָה לְשָׁוֹרָה
וְתָהָלָה לְהָמָם הַלְּבָנָה לְאַבָּן וְתָהָמָר הָהָה לְהָמָם לְהָמָר:
וְיַרְדָּה הָבָה נְבָנָה וְנְבָנָה לְעוֹר וְמַגְדָּל וְרָאשָׁו בְּשָׁמָים
וְנְשָׁוֹרְדָּלָו שְׁמָעָן בְּדִינְפִּין עַלְפָנִי בְּלִי-אָרָץ: וְיַרְדָּה תְּהָהָה
יְזָה, סְמָכָנָע יְטָה שְׁטָחָה כְּמָה חַנְכָּס מִגְּדָל, גְּמָדָב
וְיַרְדָּה בְּרוֹדָעָר אַיְזָע? קְטָן.²⁶ אָוֹן קְטָן הָאָט גַּעַבָּאָרְן אַלְמֹדָן,
אָוֹן אָוֹלָן, אָוֹן דְּקָלָהָן,²⁷ אָוֹן עַזְלָן, אָוֹן אַבְּיָמָלָן, אָוֹן יְבָבָן. דֵי אַלְעָה
גַּעַוָּעָן? קְטָנס זִינָן:²⁸ אָוֹן זִיְעָר וַיְזָנָאָרְט אַיְזָע גַּעַוָּעָן פָּוֹן מְשָׁא, וַיְיַזְרַעַט
דִּיְזָן פָּוֹן שְׁמָעָן לְוִיתָּה וַיְיַעַרְעַט מְשֻׁפָּחוֹת, לְוִיתָּה וַיְיַעַרְעַט
פְּאָנָאנְדָעָרְגָּעָשְ׀יִידָט דֵי פְּעַלְקָעָר אַוִּיפָּר אַוְרָד דָעַר נְאָכָן מְבוֹל.

* צעטילונג.

לראות את־הָדָעַר וְאֶת־הַמִּגְגֵּל אֲשֶׁר בָּנָה בְּנֵי הָאָדָם:
וַיֹּאמֶר יְהוָה חִן עַם אֶחָד וְשִׁפְחָה אֶחָת לְבִّלְמָם וְוְהַחְלָבָם:
לְעִשּׂוֹת וְעַתָּה לְאִיבְצָר מִרְמָס בְּלֵא אֲשֶׁר יוֹמָנוּ לְעִשּׂוֹת:
הַבָּה גָּרְדָה וְגַבְלָה שָׁם שְׁפָתָם אֲשֶׁר לֹא שָׁמְמָשׁ אֲישׁ
שְׁפָתָ רְעוֹרוֹ: וַיֹּאמֶר יְהוָה אַתָּם מִשְׁמָלָכִים עַל־פְּנֵי כָּל־הָאָרֶץ
וַיַּחֲלֹל לְכֹנְתָה הָעִיר: עַל־פְּנֵי קָרְא שְׁמָלָכְךָ בְּבֵל בִּשְׁמָם
בְּלֵד דְּגַתָּה שְׁפָתָ קָלְדָּאָרֶץ וְמִשְׁמָם הַפְּרִיאָם יְהֹוָה עַל־פְּנֵי

כָּל־הָאָרֶץ:

אֱלֹהִים תּוֹלֶה תְּמִימָה שֶׁם בְּזִמְמָתָה שְׁנָה וַיֹּולֶד אֶת־אַרְפְּכָשָׂר
שְׁנִיקָם אֶת־הַמְּפֻול: וַיֹּוֹרֶשֶׁם אֶת־הַלְּלוּא אֶת־אַרְפְּכָשָׂר
חַמְשׁ מֵאוֹת שְׁנָה וַיֹּולֶד בָּנִים וּבָנֹות: ס וְאַרְפְּכָשָׂר
חַי חַמְשׁ וְשְׁלֹשִׁים שְׁנָה וַיֹּולֶד אֶת־יִשְׂרָאֵל: וַיֹּיתְר אַרְפְּכָשָׂר
אֶת־הַלְּלוּא אֶת־שְׁלָחָה שְׁלָשׁ שָׁנִים וְאַרְכָּבָע מֵאוֹת שְׁנָה
וַיֹּולֶד בָּנִים וּבָנֹות: ס וְשְׁלָחָה קַי שְׁלֹשִׁים שְׁנָה וַיֹּולֶד
אֶת־עַבְרָה: וַיֹּהְיֶשׁ לְחַי אֶת־הַלְּלוּא אֶת־עַבְרָה שְׁלֹשׁ שָׁנִים
וְאַרְכָּבָע מֵאוֹת שְׁנָה וַיֹּולֶד בָּנִים וּבָנֹות: ס וְחוּר
עַבְרָה אַרְכָּבָע וְשְׁלֹשִׁים שְׁנָה וַיֹּולֶד אֶת־פְּלָגָן: וַיֹּהְיֶה עַבְרָה
אֶת־הַלְּלוּא אֶת־פְּלָגָן שְׁלֹשִׁים שְׁנָה וְאַרְכָּבָע מֵאוֹת שְׁנָה
וַיֹּולֶד בָּנִים וּבָנֹות: ס וַיֹּהְיֶה פְּלָגָן שְׁלֹשִׁים שְׁנָה וַיֹּולֶד
אֶת־רְעוֹרָה: וַיֹּהְיֶה פְּלָגָן אֶת־הַלְּלוּא אֶת־רְעוֹרָה תְּשֵׁעַ שְׁנִים
וּמֵאוֹת שְׁנָה וַיֹּולֶד בָּנִים וּבָנֹות: ס וַיֹּיתְר רְעוֹרָה אֶת־הַלְּלוּא
וְשְׁלֹשִׁים שְׁנָה וַיֹּולֶד אֶת־שְׁרָוגָן: וַיֹּיתְר רְעוֹרָה אֶת־הַלְּלוּא
אֶת־שְׁרָוגָן שְׁבַע שָׁנִים וּמִתְּעִם שְׁנָה וַיֹּולֶד בָּנִים וּבָנֹות:
ס וַיֹּיתְר שְׁרָוגָן שְׁלֹשִׁים שְׁנָה וַיֹּולֶד אֶת־רְעוֹרָה: וַיֹּיתְר שְׁרָוגָן
אֶת־הַלְּלוּא אֶת־רְעוֹרָה מִתְּעִם שְׁנָה וַיֹּולֶד בָּנִים וּבָנֹות:
ס וַיֹּיתְר נָחָר אֶת־רְעוֹרָה תְּשֵׁעַ שְׁנִים וַיֹּולֶד אֶת־קְרָבָה: וַיֹּתְר
נָחָר אֶת־הַלְּלוּא אֶת־רְעוֹרָה תְּשֵׁעַ שְׁנִים וּמֵאוֹת

י"א, ק"ד ס"מ

¹⁰ דָּאָס זַיְנָעַן דִּי גַּעֲבָרְטָן פָּונְ שְׁמָעָן: צְוַי הַוְּנָדָעָר
יָאָר הָאָט שֶׁם גַּעֲבָרָן אַרְפְּכָשָׂדָן, צְוַי יָאָר נָאָכוּ מְפֻול.
¹¹ אָוָן שֶׁם הָאָט גַּעֲלָעֶט נָאָכְדָּעָם וַיִּעַר הָאָט גַּעֲבָרָן
אַרְפְּכָשָׂדָן, פִּינְחָה הַוְּנָדָעָר יָאָר; אָוָן עַר הָאָט גַּעֲבָרָן זַיְן
אָוָן טַעַכְטָעָר.

¹² אָוָן שְׁלָחָה הָאָט גַּעֲלָעֶט פִּינְחָה אָוָן דְּרִיְסִיק
יָאָר, אָוָן הָאָט גַּעֲבָרָן שְׁלָחָן. ¹³ אָוָן אַרְפְּכָשָׂדָן גַּעֲלָעֶט
לְעַבְרָה נָאָכְדָּעָם וַיִּעַר הָאָט גַּעֲבָרָן שְׁלָחָן, פִּיר הַוְּנָדָעָר
יָאָר אָוָן דְּרִיְסִיק יָאָר; אָוָן עַר הָאָט גַּעֲבָרָן זַיְן אָוָן טַעַכְטָעָר.

¹⁴ אָוָן שְׁלָחָה הָאָט גַּעֲלָעֶט דְּרִיְסִיק יָאָר, אָוָן הָאָט
גַּעֲבָרָן עַבְרָן. ¹⁵ אָוָן שְׁלָחָה הָאָט גַּעֲלָעֶט נָאָכְדָּעָם זַיְן
אָוָן עַר הָאָט גַּעֲבָרָן זַיְן אָוָן טַעַכְטָעָר.

¹⁶ אָוָן עַבְרָה הָאָט גַּעֲלָעֶט פִּיר אָוָן דְּרִיְסִיק יָאָר, אָוָן הָאָט
דְּרִיְסִיק יָאָר, אָוָן הָאָט גַּעֲבָרָן זַיְן אָוָן טַעַכְטָעָר.

¹⁷ אָוָן פְּלָגָן הָאָט גַּעֲלָעֶט דְּרִיְסִיק יָאָר, אָוָן עַר הָאָט גַּעֲלָעֶט
גַּעֲבָרָן רְעוֹן, צְוַי הַוְּנָדָעָר פְּלָגָן, פִּיר הַוְּנָדָעָר יָאָר, אָוָן דְּרִיְסִיק
עַר הָאָט גַּעֲבָרָן שְׁרָוגָן, צְוַי הַוְּנָדָעָר יָאָר, אָוָן זַיְבָּן יָאָר;
¹⁸ אָוָן עַר הָאָט גַּעֲלָעֶט דְּרִיְסִיק יָאָר, אָוָן הָאָט גַּעֲבָרָן זַיְן
עַר הָאָט גַּעֲבָרָן שְׁרָוגָן, צְוַי הַוְּנָדָעָר יָאָר, אָוָן זַיְבָּן יָאָר;
¹⁹ אָוָן רְעוֹן דְּרִיְסִיק יָאָר, אָוָן עַר הָאָט גַּעֲלָעֶט
עַר הָאָט גַּעֲבָרָן שְׁרָוגָן, צְוַי הַוְּנָדָעָר יָאָר, אָוָן זַיְבָּן יָאָר;

²⁰ אָוָן רְעוֹן דְּרִיְסִיק צְוַי אָוָן דְּרִיְסִיק יָאָר, אָוָן הָאָט
עַר הָאָט גַּעֲבָרָן שְׁרָוגָן, צְוַי הַוְּנָדָעָר יָאָר, אָוָן זַיְבָּן יָאָר;

²¹ אָוָן רְעוֹן דְּרִיְסִיק צְוַי אָוָן דְּרִיְסִיק יָאָר, אָוָן עַר הָאָט
עַר הָאָט גַּעֲבָרָן שְׁרָוגָן, צְוַי הַוְּנָדָעָר יָאָר, אָוָן זַיְבָּן יָאָר;

²² אָוָן נָחָר הָאָט גַּעֲלָעֶט נִיְּין אָוָן צְהָאנְצִיךְ יָאָר, אָוָן הָאָט
עַר הָאָט גַּעֲבָרָן פְּרָחָן, הַוְּנָדָעָר יָאָר, אָוָן נִינְצִין יָאָר;

²³ אָוָן נָחָר הָאָט גַּעֲלָעֶט נִיְּין אָוָן צְהָאנְצִיךְ יָאָר, אָוָן עַר הָאָט
עַר הָאָט גַּעֲבָרָן פְּרָחָן, הַוְּנָדָעָר יָאָר, אָוָן נִינְצִין יָאָר;

גַּאֲט אַרְפְּגָעַנְיִידָעָר צְוַי וּעַן דִּי שְׁטָאָט אַוְן דָּעַם טָוְרָעָם,
וְוָאָס דִּי מְעַנְטְּשָׁקְנִידָעָר הַאָבָן גַּעֲבוֹיטָו. ²⁴ אַוְן גַּאֲט הָאָט
גַּעֲוֹגָט: וְעַז, זַיְן זַיְנָעַן אַיְין פָּאָלָק, אַוְן אַיְין שְׁפָרָאָר אַיְין בְּיַי
זַיְיַי אַלְעַמְעַן וְעַט פָּונְ זַיְיַי נִיט פָּאָרְמִיטָן וְוָעָרָן אלְעַז וְאָס זַיְיַי
טְרָאָכָטָן צְוַי טָאָן. ²⁵ קוּמָט לְאִמְרָ אַרְפְּגָעַנְיִידָעָר, אַוְן צְעַד
מִשְׁנְןִין דָּאָרְטָן זַיְיַי שְׁפָרָאָר, אַז זַיְיַי זַאֲלָן נִיט פָּאָרְשָׁטִין
אַיְינְגָר דָּעַם אַנְדְּעָרָנס שְׁפָרָאָר. ²⁶ אַוְן גַּאֲט הָאָט זַיְיַי
שְׁפָרָיַט פָּונְ דָּאָרְטָן אַיְפָנְן גַּעֲיִיכָּט פָּונְ דָּעַר גַּאֲצָעָר עַד,
שְׁפָרָיַט פָּונְ דָּאָרְטָן אַיְפָנְן גַּעֲיִיכָּט בּוֹעַן דִּי שְׁטָאָט. ²⁷ דָּרוּם הָאָט
מַעַן גַּעֲרִופָּן אַיְרָן בְּבֵל, וּוְיִיל דָּאָרְטָן הָאָט גַּאֲט צְעַד
מִשְׁתָּאָי דִּי שְׁפָרָאָר פָּונְ דָּעַר גַּאֲצָעָר עַד, אַוְן פָּונְ דָּאָרְטָן
הָאָט זַיְיַי צְעַשְׁפָרִיַּט אַיְפָנְן גַּעֲיִיכָּט פָּונְ דָּעַר גַּאֲצָעָר
עַד.

¹⁰ דָּאָס זַיְנָעַן דִּי גַּעֲבָרְטָן פָּונְ שְׁמָעָן: צְוַי הַוְּנָדָעָר
יָאָר הָאָט שֶׁם גַּעֲבָרָן אַרְפְּכָשָׂדָן, צְוַי יָאָר נָאָכוּ מְפֻול.
¹¹ אָוָן שֶׁם הָאָט גַּעֲלָעֶט נָאָכְדָּעָם וַיִּעַר הָאָט גַּעֲבָרָן זַיְן
אַרְפְּכָשָׂדָן, פִּינְחָה הַוְּנָדָעָר יָאָר; אָוָן עַר הָאָט גַּעֲבָרָן זַיְן
אָוָן טַעַכְטָעָר.

¹² אָוָן שְׁלָחָה הָאָט גַּעֲלָעֶט פִּינְחָה אָוָן דְּרִיְסִיק
יָאָר, אָוָן הָאָט גַּעֲבָרָן שְׁלָחָן. ¹³ אָוָן אַרְפְּכָשָׂדָן גַּעֲלָעֶט
לְעַבְרָה נָאָכְדָּעָם וַיִּעַר הָאָט גַּעֲבָרָן שְׁלָחָן, פִּיר הַוְּנָדָעָר
יָאָר אָוָן דְּרִיְסִיק יָאָר; אָוָן עַר הָאָט גַּעֲבָרָן זַיְן אָוָן טַעַכְטָעָר.

¹⁴ אָוָן שְׁלָחָה הָאָט גַּעֲלָעֶט דְּרִיְסִיק יָאָר, אָוָן הָאָט
גַּעֲבָרָן עַבְרָן. ¹⁵ אָוָן שְׁלָחָה הָאָט גַּעֲלָעֶט נָאָכְדָּעָם זַיְן
אָוָן עַר הָאָט גַּעֲבָרָן זַיְן אָוָן טַעַכְטָעָר.

¹⁶ אָוָן עַבְרָה הָאָט גַּעֲלָעֶט פִּיר אָוָן דְּרִיְסִיק יָאָר, אָוָן הָאָט
דְּרִיְסִיק יָאָר, אָוָן הָאָט גַּעֲבָרָן זַיְן אָוָן טַעַכְטָעָר.

¹⁷ אָוָן פְּלָגָן הָאָט גַּעֲלָעֶט דְּרִיְסִיק יָאָר, אָוָן עַר הָאָט גַּעֲלָעֶט
גַּעֲבָרָן רְעוֹן, צְוַי הַוְּנָדָעָר פְּלָגָן, פִּיר הַוְּנָדָעָר יָאָר, אָוָן דְּרִיְסִיק
עַר הָאָט גַּעֲבָרָן שְׁרָוגָן, צְוַי הַוְּנָדָעָר יָאָר, אָוָן זַיְבָּן יָאָר;

¹⁸ אָוָן רְעוֹן דְּרִיְסִיק יָאָר, אָוָן עַר הָאָט גַּעֲלָעֶט
עַר הָאָט גַּעֲבָרָן שְׁרָוגָן, צְוַי הַוְּנָדָעָר יָאָר, אָוָן זַיְבָּן יָאָר;

¹⁹ אָוָן נָחָר הָאָט גַּעֲלָעֶט נִיְּין אָוָן צְהָאנְצִיךְ יָאָר, אָוָן הָאָט
עַר הָאָט גַּעֲבָרָן פְּרָחָן, הַוְּנָדָעָר יָאָר, אָוָן נִינְצִין יָאָר;

²⁰ אָוָן נָחָר הָאָט גַּעֲלָעֶט נִיְּין אָוָן צְהָאנְצִיךְ יָאָר, אָוָן עַר הָאָט
עַר הָאָט גַּעֲבָרָן פְּרָחָן, הַוְּנָדָעָר יָאָר, אָוָן נִינְצִין יָאָר;

²⁶ און פֿרַח האָט גּוֹלְעֵבֶט וַיְבַעֲצֵיקִי אָרֶר, אָונִ האָט גּוֹבָאָרְן אַכְרָמָעָן, צְחוֹרָן, אָונִ הַרְגָּעָן.

²⁷ אָונִ דָּאָס וַיְנִינָּעַ דִּי גּוֹבָרְטָן פּוֹן פְּרָחָן: פֿרַח האָט גּוֹבָאָרְן אַכְרָמָעָן, צְחוֹרָן, אָונִ הַרְגָּעָן אַכְרָאָרְן לוֹטָן. ²⁸ אָונִ הַרְגָּעָן אִיזִי גּוֹשְׁטָאָרְבָּן בַּיִם לְעַבְןִ פּוֹן זַיִן פְּאַטְעָרְ פְּרָחָן, אָין לְאָנדִ פּוֹן זַיִן גּוֹעֲמָעָן וַיְיַבְעֵרְ; דָּעָר נַאֲמָעָן פּוֹן אַכְרָמָס וַיְיַבְעֵב אִיזִי גּוֹעוּןִ שְׂרֵי, אָונִ דָּעָר נַאֲמָעָן פּוֹן צְחוֹרָס וַיְיַבְעֵב אִיזִי גּוֹעוּןִ מְלָכָה, דִי טַאַכְטָעָרְ פּוֹן קְרָן. דָּעָם פְּאַטְעָרְ פּוֹן מְלָכָהָן אָונִ דָּעָם פְּאַטְעָרְ פּוֹן יַסְהָן. ²⁹ אָונִ שְׂרֵי אִיזִי גּוֹעוּןִ אָן עַקְרָה, זַיִן האָט גּוֹהָאָט קִין קִינְדָּעָר.

³⁰ אָונִ פֿרַח האָט גּוֹעֲמָעָן זַיִן זַיִן אַכְרָמָעָן, אָונִ זַיִן

איַינְיקָל לוֹט, דָּעָר זַיִן פּוֹן הַרְגָּעָן, אָונִ זַיִן זַיִן שְׂנָורִ שְׂרֵי, דִי וַיְיַבְעֵב פּוֹן זַיִן זַיִן אַכְרָמָעָן, צְיוֹן קִין לְאָנדִ כְּנָעָן. אָונִ זַיִן זַיִן גּוֹעֲמָעָן בֵּין קְרָן, אָונִ האָבָן זַיִן דָּאָרְטָן בָּאוּצָעָט.

³¹ אָונִ דִּי טָעָג פּוֹן פְּרָחָן זַיִן זַיִן גּוֹהָאָט, אָונִ פֿרַח אִיזִי גּוֹשְׁטָאָרְבָּן אָין קְרָן.

שְׁנָה וַיְלַךְ בְּנִים וּבְנוֹת: סַיְיחִירָה שְׁבָעִים שְׁנָה כַּי וַיְלַךְ אַתְּאָרְם אַתְּיַהָר אַתְּיַהָרְ; וְאֶלְהָ תּוֹלְנָהָרָה כַּי
פֿרַח חַוְלָה אַתְּאָרְם אַתְּיַהָר אַתְּיַהָרְ וְאֶתְּדָרְגָן וְהַרְגָּעָן חַוְלָה
אַתְּיַלְּטָה, נַמְתָּה הַרְגָּעָן עַלְפָעָן פְּרַח אַכְיִי אֶרְזָן מַוְלָּהָה
בְּאָרְם שְׂרֵי וְשָׁם אַשְׁתִּיעָהָרְ מִלְּפָה בְּתִדְרָהָן אַכְיִי מַלְבָּהָה
אַכְיִי יְסָבָהָה: וְתַחַי שְׂרֵי עַקְרָה אָן לְהָ וְלַדְּ: נַיְלַח תַּרְחָה לְ
אַתְּאָרְם בָּנוֹ וְאַתְּיַלְּטָה בְּדַרְהָן בְּרוּבָנוֹ וְאֶתְּשְׁרֵי בְּלָתוֹ
אַשְׁתִּאָרְם בָּנוֹ וְיַצְאָו אַתְּמָאָרְבָּן בְּשָׁלִים לְלִכְתָּבָה
בְּגַעַן וְיַכְאָו עַדְקָהָן וְיַשְּׁבוּ שָׁם: וְיַהְוּ יְמִרְתָּרָה חַמְשָׁב
שְׁנִים וּמְאַתִּים שְׁנָה וַיְמַתְּ פֿרַח בְּהָהָן: פַּ

לְךָ לְךָ

יב

וַיֹּאמֶר וְהָהָאָלְ-אָרְבָּם לְךָ לְךָ מַאֲרָצָה יְמַמְּלָאָתָה וְמִכְּבָיתָ אָ
אָבָדָךְ אַלְ-הָאָרְן אֲשֶׁר אָרָךְ: וְאַעֲשֶׂה לְנוּ גּוֹדָל וְאַגְּרָכָד
וְאַגְּרָלָה שְׁמֶךְ וְוַרְחָ בְּרָכָה: וְאַבְרָכָה מְבָרְכִּיךְ וְמְמַלְלָה
אָאָרְדָּ וְנַבְּרָכָו בְּךָ בְּלָלְ מְשִׁפְתָּה אָרָמָה: וְיַלְךָ אָרְבָּם בְּאַשְׁר
דִּבְרָ אַלְוָה רְהָה וְיַלְךָ אַתְּ לְזָה וְאָרְבָּם בְּנִידְחָמֵשׁ שְׁלִים
וְשְׁבָעִים שְׁנָה בְּצָאָהוּ מְחָרָה: וַיְקַח אָרְבָּם אַתְּ-שְׁלִי אֲשֶׁר
וְאַתְּ-לְזָה בְּנִ-אָרוֹן וְאַתְּ-בְּלָל-רְכּוּשָׁם אֲשֶׁר רְכָשָׂו וְאַתְּ
הַנְּפָשָׁ אֲשֶׁר-עָשָׂו בְּדַרְהָן וְצָאָו לְלִכְתָּבָה בְּגַעַן וּבְבָאָ
אָרָצָה בְּגַעַן: וַיַּעֲלֵר אָרְבָּם בְּאָרְץ עַד מִקְומָם שְׁבָם עַד
אַלְוָה מַוְרָה וְדַכְנָעָן אֹוְקָרָא: וַיָּרָא יְהָה אַלְ-אָרְבָּם
וַיֹּאמֶר לְזָה אַתְּן אַתְּ-הָאָרְן הָאָתָה וְיַבְּנֵן שְׁמֶעֶךְ לְהָהָה
תְּרוֹאָה אַלְלוֹ: וַיַּעֲהַק מִשְׁמָה תְּרוֹהָה מִקְדָּשׁ לְבִתְּ-יַעֲלָה יְמִתָּ
אֲדָלָה בְּיִתְּ-יַעֲלָה מִסְּהָרָה וְחַעַם מְלָדָם וְיַבְּדָשָׁם מִזְבְּחָת לְהָהָה
וַיַּקְרָא בְּשָׁם חָזָה: וַיַּפְעַל אָרְבָּם דָּלָק וְחַעַז כְּגַבְּהָה: פַּ

אַכְּבָדָךְ מִזְמָרָתָךְ, קְדָשָׁה יְהָה, קְדָשָׁה

רַ אָונִ גַּאֲטָהָט גּוֹעֲמָט צְוַיְאָט גּוֹעֲמָט צְוַיְאָט אַכְרָמָעָן: גַּי דִּיר אַחֲעָק
פּוֹן דִּין לְאָנדִ, אָונִ פּוֹן דִּין אַפְּשָׁטָאָט, אָונִ זַיִן
פְּאַטְעָרְסָהָן, צְוַיִּעְשָׂאָט, צְוַיִּעְשָׂאָט אַכְרָמָעָן וַיְיַבְעֵב
אָונִ אִיךְ וְעַל דִּיר מְאַכְן פְּאָרָא גּוֹרְוִיסָהָן, אָונִ אִיךְ
וְעַל דִּיר בְּעַנְטָשָׂן, אָונִ גּוֹרְיִסְן דִּין נַאֲמָעָן, אָונִ גּוֹעַט זַיִן
אֲבָעָטָשָׂן. אָונִ אִיךְ וְעַל בְּעַנְטָשָׂן דִּי וְוָאָס בְּעַנְטָשָׂן
דִּיר, אָונִ דָּעָם וְוָאָס פְּלֻכָּת דִּיר וְעַל אִיךְ פְּאָרְשָׁלָטָן;
אָונִ מִתְּדִיר וְוּלְעַן זַיִק בְּעַנְטָשָׂן אַלְעָם שְׁפָחוֹת פּוֹן דָּעָר
עַרְבָּת.

אָונִ אַכְרָמָס אִיזִי גּוֹעֲמָעָן אָוֹי וַיְיַבְעֵט האָט צְוַיִּעְשָׂאָט
גּוֹרְעָדָט; אָונִ לוֹט אַנְדִּר, אָונִ זַיִן מִטְּגָעָנָעָן מִתְּאִים. אָונִ אַכְרָמָס
אִיזִי גּוֹעַעְן אֲמָן פּוֹן פֿינְגָה אָונִ יְבַעְצֵיקִי אָרֶר בֵּין וַיְיַבְעֵב
גּוֹיִינִ פּוֹן חָרָן. אָונִ אַכְרָמָס האָט גּוֹעֲמָעָן זַיִן וַיְיַבְעֵב
שְׁרֵי, אָונִ זַיִן וְבָרוּדָעָרטָס וְלוֹטָן, אָונִ זַיִן וְעַרְגָּנָצָן פְּאָרְמָעָן וְוָאָס
זַיִן האָבָן אַגְּנָעָקְלָבָן, אָונִ דִּי נַפְשָׁוֹת וְוָאָס זַיִן קִין קִין
שְׁאָפָט אָין קְרָן, אָונִ זַיִן זַיִן אַרְיִיסְגּוֹעָנָעָן צְוַיִּעְשָׂאָט
לְאָנדִ בְּנָעָן: אָונִ זַיִן זַיִן גּוֹעֲמָעָן דָּוְרָכָן לְאָנדִ בְּיַוְדָעָט
שְׁבָם, בְּיַוְדָעָט אַיְכָנָבוֹם מַוְרָה. אָונִ דָּעָר בְּנָעָן אַיְזָנָסְמָאָל גּוֹעַעְן אַיְזָנָסְמָאָל.

אָונִ יְהָה האָט זַיִק וְאָמָעָן וְעַל אִיךְ גּוֹבְּעָט זַיִק אַסְדָּאַיְקָעָט לְאָנדִ. אָונִ

עַר האָט דָּאָרְטָן גּוֹבְּיָט אַמְוֹבָח צְוַיִּהָה וְוָאָס זַיִק בְּאָוַיְן צְוַיִּים
אָונִ עַר האָט זַיִק אַיְבָּרְגָּעָטָרָאָן פּוֹן דָּאָרְטָן צְוַיִּם בָּאָרְגָּי, אָונִ עַי פּוֹן מַוְרָה; אָונִ האָט גּוֹרְעָנָפָן צְוַיִּים

אָונִ אַכְרָמָס האָט גּוֹעַעְן צְוַיִּים, צְיַעַנְדִּיק אַלְזִ וְיַיְטָעָר צְוַיִּים.